Հաստատված է ՔՐԵԱԿԱՆ ԴԱՏԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԱՄԲԻՈՆԻ
«_31_ »__08__ 2020 թ.-ի նիստում (արձ. թիվ 1):
Ամբիոնի պետ, ոստ. փոխգնդապետ
Ա. Հովհաննիսյան ……
(ստորագրություն)
……
(ամիս ամսաթիվ)

ՀՀ ՈՍՏԻԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹԱՀԱՄԱԼԻՐ
ԱՌԱՐԿԱՅԱԿԱՆ ՆԿԱՐԱԳԻՐ

ԱՌԱՐԿԱՅԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄ		Ապացույցների տեսությունը քրեական դատավարությունում-1 (առկա վճարովի ուսուցում)
ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ		Իրավագիտություն
ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ		Իրավագիտություն
ԱՄԲԻՈՆ		Քրեական դատավարության ամբիոն E-mail: qrdatambion@mail.ru
ՀԵՂԻՆԱԿ/ՆԵՐ		Ա. Հովհաննիսյան (ի. գ. թ., դոցենտ) E-mail: qrdatambion@mail.ru Հեռ.՝ +374 93000762
ՈՒՍ.ՏԱՐԻ/ԿԻՍԱՄՅԱԿ		4-րդ կուրս, 1-ին կիսամյակ
ԿՐԹԱԿԱՆ ԱՍՏԻՃԱՆ		բակալավր

ԿՐԵԴԻՏՆԵՐ		**2 (երկու)**
ԴԱՍԱԺԱՄԵՐԻ ԲԱՇԽՈՒՄ ԵՎ ՍՈՎՈՐՈՂՆԵՐԻ ՀԵՏ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՁԵՎԵՐԸ		«Ապացույցների տեսությունը քրեական դատավարությունում –1» դասընթացի ընդհանուր ծավալը կազմում է 60 ժամ, որից 20-ը՝ դասախոսություն, 6-ը՝ սեմինար, 6-ը՝ գործնական, 28-ը՝ ինքնուրույն աշխատանք: Ինքնուրույն աշխատանքի համար նախատեսված ժամերին սովորողը կատարում է գրականության ընթերցում և մշակում, վերլուծական, հետազոտական աշխատանք, դասախոսի հանձնարարությամբ կարող է գրել ռեֆերատներ և էսսեներ, պատրաստվում է հաջորդ դասին: Լսարանային դասերը կայանում են շաբաթը մեկ անգամ՝ 80 րոպե տևողությամբ: Դասընթացը գնահատվում է ստուգարքի անցկացմամբ:

ՄՈՒՏՔԱՅԻՆ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐ		Դասընթացը կառուցվում է «Քրեական իրավունք», «Քրեական դատավարություն», «Կրիմինալիստիկա» դասընթացների իմացության վրա:
ՀԱՄԱՌՈՏ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ		«Ապացույցների տեսությունը քրեական դատավարությունում –1» դասընթացի շրջանակներում ուսումնասիրվում են ապացույցների թույլատրելիության և վերաբերելիության կանոնները, ապացույցների տեսակները, ապացուցման որպես ճանաչողական գործունեության հատկանիշները, ապացուցման առարկան և սահմանները:
ՆՊԱՏԱԿ/ԽՆԴԻՐՆԵՐ		Դասընթացի նպատակն է սովորողներին հաղորդել գիտելիքներ և ձևավորել կարողություններ ապացույցների թույլատրելիության և վերաբերելիության կանոնների, ապացույցների կոնկրետ տեսակների հավաքման, ստուգման ու գնահատման առանձնահատկությունների, ապացուցման սահմանների վերաբերյալ: Դասընթացի խնդիրներն են՝ 1. սահմանել «ապացույց» և «փաստական տվյալ» հասկացությունները և դրանց հարաբերակցությունը, 2. ներկայացնել ապացուցման՝ որպես ճանաչողական գործունեության հատկանիշները, ապացուցման առարկան և սահմանները, 3. ուսումնասիրել ապացուցման գործընթացի տարրերը (ապացույցների հավաքումը, ստուգումը և գնահատումը), 4. ներկայացնել ապացույցների թույլատրելիության ու վերաբերելիության չափանիշները, 5. ներկայացնել ապացույցների կոնկրետ տեսակների հավաքման, ստուգման և գնահատման յուրահատկությունները:
ԿՐԹԱԿԱՆ ԵԼՔԱՅԻՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐ **1. *Կարողանա՝***		1) բացատրել քրեադատավարական հարաբերությունների համակարգում ապացուցման դերն ու նշանակությունը, 2) ներկայացնել ու վերլուծել ապացուցման բնագավառում քրեական դատավարության տարբեր սուբյեկտների գործառութային տարրերը, 3) գնահատել ապացույցների նշանակությունը քրեական գործի լուծման մեջ, 4) կատարել ապացույցների հավաքման, ստուգման ու գնահատման կարգը սահմանող նորմերի պահանջները, 5) մեկնաբանել և ընդհանրացնել ապացույցի կոնկրետ տեսակների էությունը և հատկանիշները, հավաքման, ստուգման և գնահատման յուրահատկությունները:

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ		
Հիմնական		<u>Նորմատիվ ակտեր</u> 1. ՀՀ Սահմանադրություն 1995 թ. /2015 թ. խմբ./. 2. Մարդու իրավունքների և հիմնարար ազատությունների պաշտպանության մասին Եվրոպական կոնվենցիա, 1950 թ. 3. Խոշտանգումների և դաժան, անմարդկային կամ արժանապատվությունը նվաստացնող վերաբերմունքի և պատժի այլ ձևերի դեմ կոնվենցիա, 1985 թ. 4. Քաղաքացիական, ընտանեկան և քրեական գործերով իրավական օգնության և իրավական հարաբերությունների մասին կոնվենցիա, 2002 թ.. 5. ՀՀ դատական օրենսգիրք 6. ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգիրք 7. «Դատախազության մասին» ՀՀ օրենք 8. «Փաստաբանության մասին» ՀՀ օրենք, 2005թ. 9. «Հատուկ քննչական ծառայության մասին» ՀՀ օրենք 10. «Օպերատիվ-հետախուզական գործունեության մասին» ՀՀ օրենք **ԴԱՏԱԿԱՆ ԱԿՏԵՐ** 1. «Հարությունյանն ընդդեմ Հայաստանի» Մարդու իրավունքների Եվրոպական դատարանի 2007 թվականի հունիսի 28-ի թիվ 36549/03 վճիռ: 2. «Մամիկոնյանն ընդդեմ Հայաստանի» Մարդու իրավունքների Եվրոպական դատարանի 2010 թվականի մարտի 16-ի թիվ 25083/05 վճիռ: 3. «Վիրաբյանն ընդդեմ Հայաստանի» Մարդու իրավունքների Եվրոպական դատարանի 2012 թվականի հոկտեմբերի 02-ի թիվ 40094/05 վճիռ: 4. «Գաֆգեն ընդդեմ Գերմանիայի» Մարդու իրավունքների Եվրոպական դատարանի 2010 թվականի հունիսի 1-ի թիվ 22978/05 վճիռ: 5. «Ջալլոհն ընդդեմ Գերմանիայի» Մարդու իրավունքների Եվրոպական դատարանի 2006 թվականի հուլիսի 11-ի թիվ 54810/00 վճիռ: 6. ՀՀ Սահմանադրական դատարանի 09.11.2010թ. թիվ ՍԴՈ-923 որոշում (ՀՀ քրեական դատավարության 221-րդ հոդվածի 7-րդ մասի սահմանադրությանը համապատասխանելու հարցը): 7. ՀՀ Սահմանադրական դատարանի 24.01.2012թ. թիվ ՍԴՈ-1008 որոշում (ՀՀ քրեական դատավարության 73-րդ հոդվածի 1-ին մասի 3-րդ կետի սահմանադրությանը համապատասխանելու հարցը):

		8. ՀՀ Սահմանադրական դատարանի 08.10.2013թ. թիվ ՍԴՈ-1119 որոշում (ՀՀ քրեական դատավարության 59-րդ հոդվածի 1-ին մասի 9-րդ կետի և 201-րդ հոդվածի 1-ին մասի սահմանադրությանը համապատասխանելու հարցը): 9. Ա.Մկրտչյանի վերաբերյալ ՀՀ վճռաբեկ դատարանի 17.02.2009թ. թիվ ՎԲ-01-09 որոշում: 10. Ա.Սարգսյանի վերաբերյալ ՀՀ վճռաբեկ դատարանի 16.09.2009թ. թիվ ԵՔՐԴ/0295/01/08 որոշում: 11. Ն.Պողոսյանի վերաբերյալ ՀՀ վճռաբեկ դատարանի 26.03.2010թ. թիվ ՀՅՔՐԴ2/0153/01/08 որոշում: 12. Ա.Սարգսյանի վերաբերյալ ՀՀ վճռաբեկ դատարանի 23.07.2010թ. թիվ ԵՔՐԴ/0295/01/08 որոշում: 13. Մ.Հովհաննիսյանի և Ա.Մարտիրոսյանի վերաբերյալ ՀՀ վճռաբեկ դատարանի 12.02.2010թ. թիվ ԵՔՐԴ/0632/01/08 որոշում 14. Ա.Առաքելյանի վերաբերյալ ՀՀ վճռաբեկ դատարանի 23.07.2010թ. թիվ ԵԿԴ/0580/06/09 որոշում 15. Հ.Հակոբյանի վերաբերյալ ՀՀ վճռաբեկ դատարանի 23.07.2010թ. թիվ ԵԱՔԴ/0128/01/09 որոշում 16. Կ.Սարուխանյանի վերաբերյալ ՀՀ վճռաբեկ դատարանի 27.08.2010թ. թիվ ԼԴ/0301/01/09 որոշում 17. Վ.Աղաջանյանի վերաբերյալ ՀՀ վճռաբեկ դատարանի 27.08.2010թ. թիվ ԵԿԴ/0345/01/09 որոշում 18. Ս.Սահակյանի վերաբերյալ ՀՀ վճռաբեկ դատարանի 05.11.2010թ. թիվ ԵԿԴ/0059/11/10 որոշում 19. Ս.Գրիգորյանի վերաբերյալ ՀՀ վճռաբեկ դատարանի 11.05.2011թ. թիվ ԵԿԴ/0281/01/10 որոշում 20. Ս.Սաքանյանի վերաբերյալ ՀՀ վճռաբեկ դատարանի 22.12.2011թ. թիվ ԵԷԴ/0058/01/10 որոշում 21. Մ.Մարգարյանի վերաբերյալ ՀՀ վճռաբեկ դատարանի 01.11.2012թ. թիվ ԵԿԴ/0081/01/11 որոշում 22. Ս.Հարությունյանի վերաբերյալ ՀՀ վճռաբեկ դատարանի 31.05.2014թ. թիվ ԵԱՔԴ/0189/01/12 որոշում 23. Տ.Մարտիրոսյանի վերաբերյալ ՀՀ վճռաբեկ դատարանի 31.05.2014թ. թիվ ԵՇԴ/0121/01/12 որոշում <u>Տեսական աղբյուրներ</u> **1.** Հայաստանի Հանրապետության քրեական դատավարություն: Մաս 1, Հեղ. խումբ: Գիտ. խմբ. Ա. Ղամբարյան, Եր., Տիգրան Մեծ, 2016:

		2. Հայաստանի Հանրապետության քրեական դատավարություն: Ընդհանուր մաս. Երևան, Երևանի համալս. հրատ., 2006: **3.** *Ղամբարյան Ա.* Ապացույցների թույլատրելիությունը քրեական դատավարությունում /մինչդատական վարույթ/ Եր., 2004 թ. **4.** Белкин А.Р. Теория доказывания.- М., 2005 г. **5.** Уголовный процесс. Учебник / Бобров В.К., Божьев В.П., Бородин С.В., Демидов В.В., и др.; Под ред.: Божьев В.П.. - 4-е изд., перераб. и доп. - М.: Спарк, 2004. **6.** Уголовно-процессуальное право Российской Федерации: учебник / отв. ред. П.А. Лупинская. – М., 2011.
Լրացուցիչ		1. *Будников* В.Л. Вещественные доказательства в уголовном судопроизводстве // Российская юстиция. - 2005. - № 7. 2. *Васяев, А.А.* Признание доказательств недопустимыми в ходе судебного следствия в суде первой инстанции в российском уголовном процессе: монография / А.А. Васяев. – Волтерс Клувер, 2010. 3. *Давлетов А.* Право защитника собирать доказательства // Российская юстиция. – 2003. - №7. 4. *Исаенко В.Н.* Прокурорский надзор за исполнением законов при назначении судебных экспертиз и использовании заключений экспертов в доказывании по уголовному делу//Академия Генеральной прокуратуры РФ. – М., 2013. – 32 с. 5. *Коршунов, А.В.* Доказательства и доказывания в уголовном процессе: учебное пособие / А.В. Коршунов. – М., 2011. 6. Комментарий к Уголовно-процессуальному кодексу Российской Федерации (постатейный) / под общ. ред. В.И.Радченко. -М.: Юстицинформ, 2006. 11. *Касымов А.А.* Показания потерпевшего как источник доказательства // Сб. науч. тр. - 1980. - № 636. - С.129-136. 12. *Леви А.А.* Характер, причины и способы устранения ошибок в стадии предварительного расследования. - М., 1990. 13. *Леви А. А.* Как достичь объективного отражения показаний в процессе доказывания // Российская юстиция. - 1995. - N 9. 7. *Микаутадзе, С.Р.* Недопустимые доказательства в уголовном судопроизводстве России: учебное пособие / С.Р. Микаутадзе. – М., 2011. 14. *Некрасов С.В.* Юридическая сила доказательств в уголовном судопроизводстве: науч. - практ. пособие. - М., 2004. 15. *Сильнов М.* Доказательства как сведения о фактах / М. Сильнов, А. Емуразов // ЭЖ-ЮРИСТ.- 2004. № 27.

16. *Сильнов М.* Допустимость доказательств // ЭЖ-ЮРИСТ. 2004. № 3.

17. *Соловьёв А.Б.* Использование доказательств при допросе на предварительном следствии. - М., 2001.

18. *Соловьёв А.Б.* Доказывание по Уголовно-процессуальному кодексу Российской Федерации (досудебные стадии): науч.-практ. пособие для следователей. -М., 2003.

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԲԱՂԱԴՐԻՉՆԵՐ ԵՎ ԿՇԻՌ	Բաղադրիչ 1- ստուգարք
ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՍԱՆԴՂԱԿ	Գնահատականը տառանշումով Ստուգված Չստուգված Չներկայացած
ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐ / ՄԵԽԱՆԻԶՄՆԵՐ	Սովորողը դասընթացից կարող է հանդես բերել մինչև 100% (ստուգված) առաջադիմություն: Սովորողների գիտելիքները, ունակությունները և հմտությունները գնահատվում են «Գերազանց», «Լավ», «Բավարար» և «Անբավարար» կամ «Ստուգված» կամ «Չստուգված»: Սովորողների գիտելիքները գնահատվում են հետևյալ չափանիշներով՝ ա) «Գերազանց», եթե սովորողը խոր և հիմնավոր է յուրացրել ամբողջ ծրագրային նյութը, սպառիչ, հաջորդական, գրագետ ու տրամաբանորեն կառուցված է շարադրում այն, նյութը սերտորեն կապում է ոստիկանության ծառայության խնդիրների հետ, չի դժվարանում պատասխանել, երբ ձևափոխվում է առաջադրանքը, ազատորեն լուծում է խնդիրներն ու կատարում գործնական առաջադրանքները, ճիշտ է հիմնավորում ընդունած որոշումները, ընդունակ է ինքնուրույն ընդհանրացնել և շարադրել նյութը՝ սխալներ թույլ չտալով. բ) «Լավ», եթե սովորողը հիմնավոր գիտի ծրագրային նյութը, գրագետ է և ըստ էության շարադրում է այն, հարցին պատասխանելիս թույլ չի տալիս էական անճշտություններ, կարողանում է ճիշտ կիրառել տեսական դրույթները, գործնական առաջադրանքները կատարելիս տիրապետում է անհրաժեշտ ունակությունների ու հմտությունների. գ) «Բավարար», եթե սովորողը յուրացրել է հիմնական նյութը, բայց չգիտի դրա առանձին մանրամասները, թույլ է տալիս անճշտություններ, ոչ ճիշտ ձևակերպումներ, խախտում է ուսումնական նյութի շարադրման հաջորդականությունը և դժվարանում է կատարել գործնական առաջադրանքները.

		դ) «Անբավարար», եթե սովորողը չգիտի ծրագրային նյութի զգալի մասը, թույլ է տալիս էական սխալներ, չի կարողանում կատարել գործնական առաջադրանքներն ու լուծել խնդիրները:
ԱՅԼ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ		Դասապլանի որևէ փոփոխություն նախօրոք կտեղեկացվի ուսանողին:
Ներկայություն		Ուսանողի դասերին ներկայությունը բխում է նրա իսկ շահերից, քանի որ ներկայությունը ենթադրում է ունկնդրում, մասնակցություն քննարկումներին, չհասկացված կամ վատ հասկացված խնդիրների պարզաբանում, ինքնուրույն և գործնական աշխատանքների հանձնում: Ուսանողն այս դեպքում հնարավորություն է ունենում լսել ոչ միայն ծրագրային նյութը, այլև մասնակցել քննարկումներին, բանավեճերին, անել ինքնուրույն դատողություններ և հայտնել սեփական տեսակետը:
Գրավոր աշխատանքներին ներկայացվող պահանջներ		Գրավոր աշխատանքների ժամանակ արգելվում է ծածկագրերից օգտվելը: Ծածկագրի հայտնաբերման դեպքում աշխատանքը գնահատվում է զրո միավոր:
Ինքնուրույն աշխատանք		Ինքնուրույն աշխատանքն անհրաժեշտ է կատարել առանց կողմնակի միջամտության և հանձնել դրանք նշված ժամանակահատվածում: Ինքնուրույն աշխատանքում արգելվում է գրագողությունը: Այլոց մտքերը օգտագործելու դեպքում ուսանողը պարտավոր է նշել աղբյուրը՝ ըստ ընդունված ակադեմիական ձևաչափի:

ԹԵՄԱՏԻԿ ՏՐՈՀՄԱՆ ՔԱՐՏԵԶ

Թեմա 1 Ապացույցների տեսության հասկացությունը և համակարգը **(2 ժամ դասախոսություն)**	
Թեմայի հարցերը	**Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն**
1. Ապացույցների տեսությունը որպես քրեական դատավարական գիտության բաղկացուցիչ մաս: **2.** Ապացույցների տեսության ուսումնասիրման առարկան, մեթոդը: Ապացույցների տեսության համակարգը:	**1.** Հարցեր 1-2՝ անցկացվում է դասախոսություն՝ ուսանողների ուշադրությունը հրավիրելով խնդրահարույց հարցերի վրա: **2.** Հարցեր 1-2՝ ինքնուրույն աշխատանք. ուսանողները ծանոթանում են գրականությանը՝ այնուհետև քննարկվում են խնդրահարույց հարցերը, ստուգվում են ընթացիկ առաջադրանքները:

Թեմա 2 Ապացույցների հասկացությունը և դասակարգումը **(2 ժամ դասախոսություն)**	
Թեմայի հարցերը	**Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն**
1. Ապացույցի հասկացությունը, հատկանիշները: 2. Ապացույցի աղբյուրի բնորոշումը: Փաստական տվյալների հասկացությունը:	**1.** Հարցեր 1-2՝ անցկացվում է դասախոսություն՝ ուսանողների ուշադրությունը հրավիրելով խնդրահարույց հարցերի վրա: **2.** Հարցեր 1-2՝ ինքնուրույն աշխատանք. ուսանողները ծանոթանում են գրականությանը՝ այնուհետև քննարկվում են խնդրահարույց հարցերը, ստուգվում են ընթացիկ առաջադրանքները:

Թեմա 3 Ապացուցման հասկացությունը, առարկան և սահմանները **(2 ժամ դասախոսություն)**	
Թեմայի հարցերը	**Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն**
1. Ապացուցման՝ որպես ճանաչողական գործունեության հատկանիշները: 2. Ապացուցման ենթական հանգամանքները: Որոշակի ապացույցների առկայությամբ հաստատվող հանգամանքները:	**1.** Հարցեր 1-2՝ անցկացվում է դասախոսություն՝ ուսանողների ուշադրությունը հրավիրելով խնդրահարույց հարցերի վրա: **2.** Հարցեր 1-2՝ ինքնուրույն աշխատանք. ուսանողները ծանոթանում են գրականությանը՝ այնուհետև քննարկվում են խնդրահարույց հարցերը, ստուգվում են ընթացիկ առաջադրանքները:

Թեմա 4 Ապացուցման գործընթացի տարրերը: Ապացուցման սուբյեկտները **(2 ժամ դասախոսություն, 2 ժամ սեմինար)**	
Թեմայի հարցերը	**Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն**
1. Ապացույցների հավաքումը, ստուգումը և գնահատումը: 2. Ապացուցման սուբյեկտները:	**1.** Հարցեր 1-2՝ անցկացվում է դասախոսություն՝ ուսանողների ուշադրությունը հրավիրելով խնդրահարույց հարցերի վրա: **2.**Հարցեր 1-2՝ սեմինար պարապմունք, խնդրահարույց հարցերի քննարկում: **3.**Հարցեր 1-2՝ ինքնուրույն աշխատանք. ուսանողները ծանոթանում են գրականությանը՝ այնուհետև սեմինար պարապմունքի ժամանակ քննարկվում են խնդրահարույց հարցերը, ստուգվում են ընթացիկ առաջադրանքները:

Թեմա 5 Ապացույցների թույլատրելիությունը, վերաբերելիությունը և հավաստիությունը **(2 ժամ դասախոսություն, 2 ժամ սեմինար)**	
Թեմայի հարցերը	**Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն**
1. Ապացույցների թույլատրելիությունը: 2. Ապացույցների վերաբերելիության պարզումը: 3. Ապացույցների հավաստիությունը	**1.** Հարցեր 1-3՝ անցկացվում է դասախոսություն՝ ուսանողների ուշադրությունը հրավիրելով խնդրահարույց հարցերի վրա: **2.** Հարցեր 1-3՝ սեմինար պարապմունք, խնդրահարույց հարցերի քննարկում: **3.** Հարցեր 1-3՝ ինքնուրույն աշխատանք. ուսանողները ծանոթանում են գրականությանը՝ այնուհետև սեմինար պարապմունքի ժամանակ քննարկվում են խնդրահարույց հարցերը, ստուգվում են ընթացիկ առաջադրանքները:

Թեմա 6 Վկայի և տուժողի ցուցմունքները **(2 ժամ դասախոսություն)**	
Թեմայի հարցերը	**Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն**
1. Վկայի ցուցմունքները 2. Տուժողի ցուցմունքները	**1.** Հարցեր 1-2՝ անցկացվում է դասախոսություն՝ ուսանողների ուշադրությունը հրավիրելով խնդրահարույց հարցերի վրա: **2.** Հարցեր 1-2՝ ինքնուրույն աշխատանք. ուսանողները ծանոթանում են գրականությանը՝ այնուհետև քննարկվում են խնդրահարույց հարցերը, ստուգվում են ընթացիկ առաջադրանքները:

Թեմա 7 Կասկածյալի, մեղադրյալի և դատապարտյալի ցուցմունքները. **(2 ժամ դասախոսություն, 2 ժամ գործնական պարապմունք)**	
Թեմայի հարցերը	**Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն**
1. Կասկածյալի ցուցմունքները 2. Մեղադրյալի ցուցմունքները 3. Դատապարտյալի ցուցմունքները	**1.** Հարցեր 1-3՝ անցկացվում է դասախոսություն՝ ուսանողների ուշադրությունը հրավիրելով խնդրահարույց հարցերի վրա: **2.** Հարցեր 1-3՝ գործնական աշխատանք: Քննչական համապատասխան գործողության արձանագրության ձևաթղթի կազմում: **3.** Հարց 1-3՝ ինքնուրույն աշխատանք. ուսանողները ծանոթանում են գրականությանը՝ այնուհետև քննարկվում են խնդրահարույց հարցերը, ստուգվում են ընթացիկ առաջադրանքները:

Թեմա 8 Փորձագետի եզրակացությունը **(2 ժամ դասախոսություն, 2 ժամ սեմինար)**	
Թեմայի հարցերը	**Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն**
1. Փորձագետի եզրակացության՝ որպես ապացույցի ինքնուրույն տեսակի էությունը և հատկանիշները: 2. Փորձագետի եզրակացության հավաքման, ստուգման և գնահատման յուրահատկությունները:	**1.** Հարցեր 1-2՝ անցկացվում է դասախոսություն՝ ուսանողների ուշադրությունը հրավիրելով խնդրահարույց հարցերի վրա: **2.** Հարցեր 1-2՝ սեմինար պարապմունք, խնդրահարույց հարցերի քննարկում: **3.** Հարցեր 1-2՝ ինքնուրույն աշխատանք. ուսանողները ծանոթանում են գրականությանը՝ այնուհետև սեմինար պարապմունքի ժամանակ քննարկվում են խնդրահարույց հարցերը, ստուգվում են ընթացիկ առաջադրանքները:

Թեմա 9 Իրեղեն ապացույցները **(2 ժամ դասախոսություն, 2 ժամ գործնական պարապմունք)**	
Թեմայի հարցերը	**Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն**
1. Իրեղեն ապացույցների՝ որպես ապացույցի ինքնուրույն տեսակի էությունը և հատկանիշները: 2. Իրեղեն ապացույցների հավաքման, ստուգման և գնահատման յուրահատկությունները:	**1.** Հարցեր 1-2՝ անցկացվում է դասախոսություն՝ ուսանողների ուշադրությունը հրավիրելով խնդրահարույց հարցերի վրա: **2.** Հարցեր 1-2՝ գործնական պարապմունք – որպես իրեղեն ապացույց ճանաչելու մասին որոշման ձևաթղթի կազմում: **3.** Հարց 1-2՝ ինքնուրույն աշխատանք. ուսանողները ծանոթանում են գրականությանը՝ այնուհետև քննարկվում են խնդրահարույց հարցերը, ստուգվում են ընթացիկ առաջադրանքները:

Թեմա 10 Քննչական և դատական գործողությունների արձանագրությունները: Այլ փաստաթղթերը **(2 ժամ դասախոսություն, 2 ժամ գործնական պարապմունք)**	
Թեմայի հարցերը	**Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն**
1. Քննչական և դատական գործողությունների արձանագրությունների՝ որպես ապացույցի ինքնուրույն տեսակի էությունը և հատկանիշները: 2. Քննչական և դատական գործողությունների արձանագրությունների հավաքման, ստուգման և գնահատման յուրահատկությունները: 3. Այլ փաստաթղթերի՝ որպես ապացույցի ինքնուրույն տեսակի էությունը և հատկանիշները: 4. Այլ փաստաթղթերի հավաքման, ստուգման և գնահատման յուրահատկությունները	**1.** Հարցեր 1-4՝ անցկացվում է դասախոսություն՝ ուսանողների ուշադրությունը հրավիրելով խնդրահարույց հարցերի վրա: **2.** Հարցեր 2,4՝ գործնական պարապմունք – քննչական գործողության արձանագրության ձևաթղթի կազմում: Փաստաթուղթը այլ փաստաթուղթ ճանաչելու մասին որոշման ձևաթղթի կազմում: **3.** Հարց 1-3՝ ինքնուրույն աշխատանք. ուսանողները ծանոթանում են գրականությանը՝ այնուհետև քննարկվում են խնդրահարույց հարցերը, ստուգվում են ընթացիկ առաջադրանքները:

ՀԱՐՑԱՇԱՐ

«Ապացույցների տեսությունը քրեական դատավարությունում – 1» առարկայի ստուգարքի

1. Ապացույցների տեսությունը որպես քրեական դատավարական գիտության բաղկացուցիչ մաս.
2. Ապացույցների տեսության ուսումնասիրման առարկան, մեթոդը: Ապացույցների տեսության համակարգը.
3. Ապացույցի հասկացությունը, հատկանիշները: Ապացույցի աղբյուրի բնորոշումը. Փաստական տվյալների հասկացությունը.
4. Ապացույցների հավաքումը, ստուգումը և գնահատումը: Ապացուցման՝ որպես ճանաչողական գործունեության հատկանիշները.
5. Ապացուցման ենթակա հանգամանքները: Որոշակի ապացույցների առկայությամբ հաստատվող հանգամանքները.
6. Քննիչը որպես մինչդատական վարույթում ապացուցման հիմնական սուբյեկտ.
7. Հետաքննության մարմինը որպես ապացուցման սուբյեկտ.
8. Քննչական խմբի ղեկավարը և քննչական բաժնի ղեկավարը որպես ապացուցման սուբյեկտ.
9. Ապացույցների թույլատրելիության հասկացությունը և նշանակությունը: Ապացույցների թույլատրելիության չափանիշները քրեական դատավարությունում.
10. Որպես ապացույցներ չթույլատրվող նյութերը: Ապացույցի օգտագործման անթույլատրելիության հաստատումը: Օրենքով չնախատեսված աղբյուրներից ձեռք բերված փաստական տվյալների թույլատրելիությունը.
11. Ապացույցի թույլատրելիության վերաբերյալ Մարդու իրավունքների Եվրոպական դատարանի դիրքորոշումները.
12. Ապացույցների վերաբերելիության պարզումը.
13. Վկայի և տուժողի հարցաքննության կարգին վերաբերող ընդհանուր պահանջները: Վկայի և տուժողի հարցաքննությանը ներկա գտնվող անձանց իրավունքներն ու պարտականությունները.
14. Անչափահաս և պաշտպանության միջոց կիրառված վկայի կամ տուժողի հարցաքննության առանձնահատկությունները.
15. Հարցաքննությանը ներկայացած տուժողի և վկայի իրավունքներն ու պարտականությունները.
16. Վկայի և տուժողի ցուցմունքների արձանագրմանը ներկայացվող պահանջները.
17. Առերես հարցաքննություն կատարելու հիմքերն ու կարգը.
18. Սուտ ցուցմունք տալու համար վկայի և տուժողի պատասխանատվությունը.
19. Վարույթն իրականացնող մարմնի աշխատակցի պատասխանատվությունը վկայի և տուժողի հարցաքննության կարգին ներկայացվող պահանջները խախտելու համար.
20. Կասկածյալի, մեղադրյալի և դատապարտյալի հարցաքննության կարգին վերաբերող ընդհանուր պահանջները: Անչափահաս կասկածյալի, մեղադրյալի և դատապարտյալի հարցաքննության առանձնահատկությունները.
21. Հարցաքննության ընթացքում կասկածյալի, մեղադրյալի և դատապարտյալի իրավունքներն ու պարտականությունները: Կասկածյալի, մեղադրյալի և դատապարտյալի ցուցմունքների արձանագրմանը ներկայացվող պահանջները: Հարցաքննությանը ներկա գտնվող անձանց իրավունքներն ու պարտականությունները.

22. Վարույթն իրականացնող մարմնի աշխատակցի պատասխանատվությունը կասկածյալի, մեղադրյալի և դատապարտյալի հարցաքննության կարգին ներկայացվող պահանջները խախտելու համար.
23. Տվյալ գործի մեղադրանքի հետ առնչվող՝ մեկ այլ քրեական գործով կասկածյալի կամ մեղադրյալի կամ ամբաստանյալի ցուցմունքների առանձնահատկությունները.
24. Փորձաքննության հասկացությունը և նշանակությունը: Փորձաքննություն նշանակելու հիմքերը և կարգը: Փորձագետին ներկայացվող հարցերի բովանդակությունը.
25. Փորձաքննություն նշանակելիս, փորձաքննության կատարման ընթացքում և փորձաքննության արդյունքները ստանալիս կասկածյալի, մեղադրյալի և դատավարության այլ մասնակիցների իրավունքներն ու պարտականությունները.
26. Փորձաքննություն անցկացնելու կարգը և արդյունքների ամրապնդումը փորձագետի եզրակացության մեջ.
27. Կրկնակի կամ լրացուցիչ փորձաքննություն նշանակելու հիմքերը, կարգը և արդյունքների ամրապնդումը.
28. Իրեղեն ապացույցների հասկացությունը, տեսակները, ձեռք բերման և ամրապնդման կարգը: Առարկաներն իրեղեն ապացույց ճանաչելու կարգը.
29. Քրեական գործով վարույթում առարկաների պահպանության ապահովումը.
30. Նախքան քրեական գործով վարույթի ավարտը և քրեական գործով վարույթն ավարտելիս իրեղեն ապացույցների մասին ընդունվող որոշումները: Առարկաների փչացման, ոչնչացման կամ կորստի հետևանքները.
31. Քննչական և դատական գործողությունների արձանագրությունների տեսակները, դրանց բովանդակությունն ու էությունը: Քննչական և դատական գործողությունների արձանագրման պարտադիր լինելու պահանջը.
32. Քննչական գործողության արձանագրություն կազմելու կարգը և արձանագրությանը ներկայացվող պահանջները:
33. Այլ փաստաթղթերը, որով կարող են հաստատվել քրեական գործի համար նշանակություն ունեցող տվյալները.
34. Փաստաթղթերը կցելու, պահպանելու և վերադարձնելու կարգը.